

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

Αθήνα, 16/05/2017
Α.Π.: 54929 /ΕΥΚΕ 5601

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/νση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63 Αθήνα
Πληροφορίες : Άλεξ. Δρακάτου,
Τηλ.: 210 3742071
Fax: 210 3742063
E-mail: adrakatou@m nec.gr

Προς: Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις σχετικά με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ)

Σχετ.: Το με Α.Π. 131084/ΕΥΚΕ 4293/09.12.2016 έγγραφο της Υπηρεσίας με τίτλο «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ)»

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού έγγραφου της Υπηρεσίας μας, αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έργων ολοκλήρωσης υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων, σημειώνονται τα εξής:

1. Όπως έχει ήδη αναφερθεί στο ανωτέρω σχετικό έγγραφο της Υπηρεσίας, **έργα κατασκευής υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων**, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, συνήθως δε νοθεύουν τον ανταγωνισμό ούτε και επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και συνεπώς δύναται να εξετασθούν στο πλαίσιο του θεσμικού πλαισίου των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.
2. Ειδικότερα, στο σημείο 221 της παρ. 7.2.3 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01) καθορίζεται ότι: «Ενώ η λειτουργία των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης αποτελεί οικονομική δραστηριότητα, η κατασκευή ενός ολοκληρωμένου δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης αυτή καθαυτή πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο σημείο 211¹ και, ως εκ τούτου, η χρηματοδότησή του

¹ Το σημείο 211 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης προσδιορίζει ότι: «... η στρέβλωση του ανταγωνισμού αποκλείεται κανονικά σε σχέση με την κατασκευή των υποδομών στις περιπτώσεις όπου ταυτόχρονα i) μια υποδομή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

συνήθως δε νοθεύει τον ανταγωνισμό ούτε και επηρεάζει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Για να διασφαλιστεί ότι το σύνολο της χρηματοδότησης ενός συγκεκριμένου έργου δεν υπόκειται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη πρέπει επιπλέον να διασφαλίζουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο σημείο 212².

3. Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα και, όπως αναφέρθηκε στο με Α.Π. 131084/EYKE 4293/09.12.2016 έγγραφο της Υπηρεσίας, προκειμένου τα έργα ολοκλήρωσης υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων να θεωρηθεί ότι δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις i), ii) και iii) του σημείου 211 περί «**Φυσικού μονοπωλίου**» στον τομέα στον οποίο αφορούν οι εξεταζόμενες υποδομές. Στο πλαίσιο αυτό, η προϋπόθεση ii) αφορά στην ύπαρξη αμελητέας ιδιωτικής χρηματοδότησης στο συγκεκριμένο τομέα στο κράτος μέλος.
4. Προκειμένου να εξεταστεί η πλήρωση των ανωτέρω αναφερόμενων στο σημείο 3 προϋποθέσεων, η Υπηρεσία μας προέβη στη διερεύνηση για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τη χρηματοδότηση των έργων κατασκευής υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων στην Ελλάδα. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με στοιχεία που παρείχε το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (συνημμένη επιστολή της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου με Α.Π. 140513/05.04.2017 και Α.Π. εισ. EYKE 5590/12.05.2017) προκύπτει ότι: «*Τα έργα διαχείρισης αστικών λυμάτων είναι περιβαλλοντικά έργα, τα οποία δεν είναι σχεδιασμένα να ευνοούν επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο, αλλά παρέχουν οφέλη για το κοινωνικό σύνολο*» και «*Από τα διαθέσιμα στοιχεία της Υπηρεσίας προκύπτει ότι για την κατασκευή τους δεν έχει χρησιμοποιηθεί ποτέ ιδιωτική χρηματοδότηση. Τα έργα αυτά έχουν κατασκευαστεί από τον κρατικό προϋπολογισμό, με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.*».
5. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα στα σημεία 2, 3 & 4, μπορεί να υποστηριχθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 211 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης και συνεπώς η κατασκευή υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.
6. Σημειώνεται ότι, για λόγους πληρότητας της κάλυψης του θεσμικού πλαισίου των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα έργα ολοκλήρωσης υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων πρέπει να διασφαλίζεται ότι πληρούν και τις λοιπές προϋποθέσεις της παραγράφου A.3 του με Α.Π. 131084/EYKE 4293/09.12.2016 εγγράφου της Υπηρεσίας.

συνήθως δεν αντιμετωπίζει άμεσο ανταγωνισμό, ii) η ιδιωτική χρηματοδότηση είναι αμελητέα στον εν λόγω τομέα και στο οικείο κράτος μέλος και iii) η υποδομή δεν είναι σχεδιασμένη να ευνοεί επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο αλλά παρέχει οφέλη για την κοινωνία στο σύνολό της.

² Το σημείο 212 της εν λόγω Ανακοίνωσης προσδιορίζει ότι: «*Προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης ενός συγκεκριμένου έργου να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των υποδομών στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο σημείο 211 δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας της υποδομής. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.*

7. Δεδομένων των ανωτέρω αναφερόμενων, οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων πρέπει να περιλαμβάνουν την παρούσα επιστολή στο διατακτικό της πρόσκλησης, καθώς και τα αναφερόμενα στην παράγραφο Α.4 του με Α.Π. 131084/ΕΥΚΕ 4293/09.12.2016 εγγράφου της Υπηρεσίας, ενώ η παρούσα επιστολή συστήνεται να μνημονεύεται και στις αποφάσεις ένταξης των έργων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνδρομή.

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Συνημμένο:

- Επιστολή Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας με Α.Π. 140513/05.04.2017 (Α.Π. εισ. ΕΥΚΕ 5590/12.05.2017)

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γρ. Υπουργού κ. Δ. Παπαδημητρίου
- Γρ. Αν. Υπουργού. κ. Α. Χαρίτση
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Π. Κορκολή
- Γρ. Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ, κας Ε. Φωτονιάτα
- Γρ. Προϊσταμένου Ε.Α.Σ., κ. Ι. Φίρμπα
- ΕΥΘΥ
- ΕΥΣΑΑ
- ΕΥΣΕ
- ΕΥΔ ΟΠΣ
- Αρχή Πιστοποίησης
- ΕΥΚΕ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ηλεκτρονικά)

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «**Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη**»
Υπόψη κας Ζ. Παπασιώπη, Κόνιαρη 15, 114 71, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «**Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη**»
Υποδιεύθυνση Τομέα Περιβάλλοντος,
Υπόψη κου Ν. Μαμαλούγκα, Αεροπόρου Παπαναστασίου 34, 115 27 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «**Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία**»
Υπόψη κας Α. Φέτση, Μεσογείων 56, 11527 Αθήνα

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «**Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020**»
Υπόψη κ. Ν. Μανέτα, Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41, Αθήνα

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
Υπόψη κ. Β. Πιτσινίγκου
Ηροδότου 20, 691 32, Κομοτηνή

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
Υπόψη κας Α. Ωραιοπούλου
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01, Πυλαία Θεσσαλονίκης

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας
Υπόψη κ. Χ. Κιουρτσίδη
ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο - ΖΕΠ, 501 00, Κοζάνη

Περιφέρεια Ηπείρου

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ηπείρου
Υπόψη κας Ε. Παπανικολάου
Πλατεία Πύρρου 1 – Διοικητήριο, 45221 Ιωάννινα

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Θεσσαλίας
Υπόψη κας Μ. Σαραφίδου
Πλατεία Ρήγα Φερραίου (Παπαναστασίου και Βελή), Β' πτέρυγα - 3ος όρ., 41222 Λάρισα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη · εργασία · αλιμεντηρία

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας
Υπόψη κ. Κ. Λέμα
Υψηλάντη 12, 351 00, Λαμία

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ιονίων Νήσων
Υπόψη κ. Π. Οικονόμου
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
Υπόψη κας Α. Σταθοπούλου
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Περιφέρεια Αττικής

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής
Υπόψη κ. Δ. Δρόση
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα

Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Πελοποννήσου
Υπόψη κ. Α. Ψαράκη
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 221 00 Τρίπολη

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
Υπόψη κ. Γ. Πλακωτάρη
10 χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
Υπόψη κ. Α. Βουτσίνου
Σ. Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη

Περιφέρεια Κρήτης

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης
Υπόψη κας Μ. Κασωτάκη
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ (ηλεκτρονικά)

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΕΣΠΑ/ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέας Περιβάλλοντος Υπόψη κας Χ. Κούρτελη, Ευρυτανίας και Ιτέας, 115 23 Αθήνα
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέας Ενέργειας Υπόψη κας Γ. Νίκου, Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα
- Ειδική Γραμματεία Υδάτων, Διεύθυνση Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος Υπόψη κας Π. Πούλου, Αμαλιάδος 17, 11523 Αθήνα

Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Τομέας Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών Υπόψη κ. Ε. Γιαμπουρά, Λέκκα 23-25, 105 62 Αθήνα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαφθορακό
και Επενδυτική Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Αριθ. Πρωτ.: ΕΥΚΕ 5590
Ημερομηνία 12 - 5 - 17

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ταχ. Δ/νση: Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κωδ.: 11523, Αθήνα
Πληρ.: Π. Πούλου
Τηλ.: 210 6400015
e-mail: p.pouliou@prv.ypeka.gr

Αθήνα, 05 / 04 / 2017
Αρ. πρωτ.: 140513

ΠΡΟΣ:
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
Υπόψη κας Δρακάτου
Fax: 210 3742063

Θέμα: Παροχή στοιχείων σχετικά με έργα ολοκλήρωσης υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων

Σχετ.: Το υπ. αριθμ. 31529/ΕΥΚΕ 5190/15-03-17 έγγραφό σας (Α.Π. ΕΥ 140513/21.03.17)

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την Οδηγία 91/271 ΕΟΚ «περί διαχείρισης των αστικών λυμάτων» όλοι οι οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό μεγαλύτερο των 2.000 Ι.Κ. υποχρεούνται να διαθέτουν υποδομές διαχείρισης (συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης) των λυμάτων τους.

Το σύνολο των έργων αυτών αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης και των Δήμων - όπου αυτές δεν υπάρχουν- σύμφωνα με τον Νόμο 3463/2006 «Κύρωση του κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», καθώς και τον ιδρυτικό Νόμο 1069/80 των Δ.Ε.Υ.Α.

Τα έργα διαχείρισης αστικών λυμάτων είναι περιβαλλοντικά έργα, τα οποία δεν είναι σχεδιασμένα να ευνοούν επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο, αλλά παρέχουν οφέλη για το κοινωνικό σύνολο.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία της Υπηρεσίας μας που παρακολουθεί την εφαρμογή της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ προκύπτει ότι για την κατασκευή τους δεν έχει χρησιμοποιηθεί ποτέ ιδιωτική χρηματοδότηση. Τα έργα αυτά έχουν κατασκευαστεί από τον κρατικό προϋπολογισμό, με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΜΑΡΙΑ ΓΚΙΝΗ

Ε.Δ.

- Φ 12
- Π. Πούλου
- Λ. Μήτση

